

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiune în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich
Schalk, Rudolf Moser, A. Oppelits
Nachfolger; Anton Oppelits, J.
Danneberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Kokstein Bernut; în
București: Agence Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o colonă 6 cr. și
80 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta” iese în mă-care și.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. colectorii.

Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 87.

Brașov, Joi, 20 Aprilie (2 Mai)

1895.

Incerări de a deplasa cestiunea română.

Brașov, 19 Aprilie 1895 v.

Am publicat ieri un extras dintr'un articol al fôiei guvernamentale „Nemzet”, privitor la cestiunea română, articol foarte caracteristic pentru spiritul, în care e scris și tendința, ce-o urmărește.

Deja titlul „unitatea română”, sub care își publică cei dela „Nemzet” apreiările lor, făcute pe baza cunoscutelor scrieri a publicistului ungar Jancso Benedek asupra „nisuințelor daco-române”, indică modul de cugetare și tendința lor.

Organul guvernului presentă așa dișele „nisuințe pentru unitatea română”, ca o „nouă aparițiune a cestiunei naționalităților” și se sillesce a le esplica cu ajutorul dateilor istorice, ce le scôte din broșura lui Jancso Benedek, precum petițiunea Românilor dela 1849, memoriul adresat de Ioan Maioreșcu guvernului german la Frankfurt, scrisoarea lui Alexandru Goleșcu etc. etc. pentru a ajunge la concludsiunea, că toate stăruințele politice naționaliste române se reduc la ținta de a crea o „Daco-România”.

Nu voim să intrăm ađi în amănuntele espunerilor din articolul amintit, ci voim să marcăm numai, cum am diș, tendința și scopul lui.

Va să dișă în luptele, ce le avem cu rassa maghiară dominantă nu se tracteză, după „Nemzet”, de existența noastră națională ca rassă deosebită, nu de libertatea și de drepturile noastre egale, cetățenesci și naționale, în statul în care trăim. ci de viitorea „Daco-România”!

Și fôia guvernului se prefaca a crede tare în acosta, cu toate că ea însăși mărturiscesc, că ideea de „unitate română” este o „nouă aparițiune”, o „ideă nouă”.

Să vedem dără, ce este nou și ce este vechi în cântecul cu Daco-România.

S'a diș și s'a dovedit de nenumărate ori și în organul nostru, că

tocmai contrarii neamului românesc, aceia, cari vor să-l desbrace de individualitatea sa națională și să-l assimileze cu rassa maghiară, au agitat încă de pe vremile orbului br. Wesselenyi ideea de „daco-românism” cu scop de a justifica astfel planurile și tendențele lor dușmănoșe poporului român.

Cu mult înainte de 1848, ca și după aceea și până în ziua de ađi s'a variat și se variază în toate chipurile refrenul, că ei, Maghiarii, nu pot concede Românilor nici un drept național, pentru că e primejdiă de a se înființa „Daco-România”.

„Daco-românismul” a fost și este ciuha menită a băga spaimă și în acei foarte puținii bărbați maghiari, cari înclină spre o politică mai dreaptă, mai echitabilă și mai umană față cu poporul român.

Pe la începutul anilor 1870 de pildă, sufla un vânt mai conciliant. Ministeriul Lonyay inițiase chiar orecari tractări de împăcaciune cu Românilor din Ardeal. Dăr ce folos, căci a fost de ajuns, ca în câte-va comitate Românilor să manifeste o mișcare mai viuă pe terenul legal municipal, pentru ca să curgă în dietă interpelările asupra „agitației daco-române”, ce s'a incins în Ardel.

Scopul era învederat: cu nisce „Daco-Români” ca aceștia nu putem să stăm de vorbă!

Și așa a mers tot crescând până ce am ajuns la stările miserabile de ađi, când gendarmii cutrieră și terorizează satele române, ca să descopere închipuitele „uneltiri daco-române”.

Este dără vechiu sistemul de a agita cu ideea „Daco-României” în contra egalei îndreptățiri a Românilor. Nouă este numai dezvoltarea și estinderea cea mare, ce a luat-o în timpul din urmă acest sistem al politice violente maghiare.

Debutul diarului „Nemzet” cu „unitatea română” nu urmărește alt scop, decât de a deplasa cestiunea română, vrând a-i denega eminentul

ei caracter de libertate și de drept și a-o înfățișa, ca o cestiune de cucerire irredentistă.

Mișcarea națională din România, prin care s'a manifestat simpatia pentru cauza noastră dreptă, este esplotată de fôia guvernului în modul cel mai tendențios în favorul espunerilor ei.

„Cestiunea română transilvană”, — dișe ea — nu este numai cestiunea de rassă a Maghiarilor și a Românilor, ci este o mare cestiune europeană, care interesază Austria, Rusia, întreaga peninsulă balcanică, Anglia și cu deosebire Franca.

Cu alte cuvinte: ceea ce cer Românilor dela noi nu se poate rezolva decât numai printr'un mare răsboiu și printr'un congres european.

Bine, dăr până atunci ce se va întâmpla cu acești Români și cu dreptul lor de egală îndreptățire, despre care drept ađi nu se mai îndoiesce nici un om cu minte în Europa?

Hic Rhodus, d-lor dela „Nemzet”! Inzadar voiți să scăpați de orice îndatorire și răspundere făcând dintr'o cestiune de drept, o cestiune de cucerire.

Nu i trebuință să vă eșofați așa de mult și să vă estindeți așa de departe calculele, când rezolvarea cestiunei este așa de simplă și se poate ajunge printr'un regim cinstit de libertate și de dreptate introdus nu în „Daco-România”, ci în statul ungar.

Retragerea opozițiunei din Senatul și Camera română.

Incă mai de mult se vorbea, că decă va fi primit proiectul de lege al minelor și de Cameră, opozițiunea național-liberală se va retrage din parlament.

Acastă retragere s'a și întâmplat. În ședința de Lună 17 (29) Aprilie a Senatului, dl Dimitrie Sturdza a cetit o declarațiã a sena-

torilor de partida liberală, prin care arată, că-și depun mandatele. Cuprinsul declarațiunei nu ne este încă cunoscut. În „Timpul”, ce ni-a sosit ađi, vedem numai declarațiã, ce a facut-o ministrul de esterne Ales. Lahovari, în numele guvernului, față cu retragerea senatorilor opoziționali.

În Cameră, tot în aceeași di (17 Aprilie st. v.) dl C. I. Stoicescu a facut, în numele a 39 de deputați național-liberali, declarațiã, care dișe, că în fața sistemului, care calcă constituțiã prin legi ordinare, minoritatea se retrage din Cameră. Dl N. Ceaur-Aslan declară, că se unesce cu minoritatea și-și depune și d-sa mandatul de deputat. A vorbit apoi, cu privire la faptul retragerii, dl C. C. Arion în numele majorității dișcând, că declarațiã minorității este rezultatul votului, prin care Camera a luat în considerațiã legea minelor, că liberalii s'au bucurat în parlament de cea mai largă libertate a cuvântului, că opozițiunea are un post de onore în parlament, dela care nu-i este permis a deserta.

În fine, Camera ia act de declarațiã minorității.

Tot din „Timpul” aflăm, că dintre deputații liberali D. N. Fleva n'a voit să subscie declarațiã de retragere, că deputații conservatori disidenți, afară de d. Ceaur-Aslan, au refusat de a 'și depune mandatele. Asemenea s'a declarat în contra retragerii și d. Ionel Grădișteanu.

Declararea guvernului.

Etă discursul, ce l'a pronunțat ministrul de esterne Al. Lahovari în Senat, în urma retragerii minorității:

D-lor senatori,

Guvernul nu are a se amesteca în demersul mai mult său mai puțin înțelept pe care îl face opozițiunea acum, la sfirșitul celei din urmă sesiuni; adecă cam la spartul târgului, cum se dișe pe românesce. Nu poate însă lăsa fără răspuns cuvintele pătimașe și nedrepte prin care își sprijină

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

O noapte în Londra.

După Sewer.

(Fine.)

— „Samuile”, continuă după câte-va momente de tăcere femeia; „ră-mi, că tu în fiă-care di îți vei săruta copiii și că dimineța și sera vei bea împreună cu ei ceaiul lângă acest cămin. Pretind eu ceva imposibil?”

— „Jur!” răspuse bărbatul sərbătoresce, ridicând mâna.

— „Ei să vorbescă în prezența ta, să-și povestescă. Sgomotul acesta în curând va deveni o necesitate pentru inima ta, pentru bucuria și distragerea ta. Grijiile lor mic, pentru tine vor căștiga însemnătate, așa cât în fine vei fi silit a lua parte la durerile și bucuriile lor. Vei trăi cu ei și în ei. Samuile...” Femeia își puse mâna ei slabă pe a bărbatului. „Jură-mi, că vei povesti cu copiii tăi”.

Lui Fleet îndată îi trecu prin minte

întrebarea: ce să vorbescă el cu copiii săi? Bolnava îi găci cugetul.

— „Veđi”, adagă ea, „ei sunt buni și modesți. Cuvintele unui bărbat de onore și cuvintele unui tată pentru orfanii.. înțelegi tu ce însemnă?”

Fleet n'a cugetat încă nici-odată asupra acestei întrebări, și de aceea nici nu putu răspunde.

— „Permite-le să cugete în ton tare”, dișe ea, uitându se la bărbat. „A cugeta cu ton în prezența tatălui... nu ai dori-o?”

— „O doresc...” șopti Fleet.

— „Deci te învoiesci?”

— „Jur!” repetă el sərbătoresce, cu mâna ridicată.

Femeia zimbi, conversarea o ostenise; capul ei greu cădu pe perină. Și din nou tăcere. Copilul întinse mamei sale beutura, femeia închise pe câte-va minute ochii.

— „Sextetul în partea a doua a concertului!” Cuvintele acestea săgetară deodată creerii lui Fleet. Sextetul, și cu el cele două violențele!

— „Sextetul”, șopti el, „și un solo

al violențelului al doilea”, adagă, ridicând și plecând pleoșele.

Bolnava înțelese cuvintele sale.

— „Trebue să te duci”, șopti ea; „te așteptă... până... mergi, Ery rămâne la mine. Când te vei rentorcer...”

Bolnava nu isprăvi.

— „Sărută-mă”, dișe ea după un moment. „Îți mulțămesc pentru cei două-deci de ani trăiți în muncă și în bună înțelegere”.

Fleet își sărută soția, și nu scia, ce se mai facă... Se întorșe, făcu căți-va pași, privi îndărăt și stete locului.

— „La revedere, tată”, dișe cu drag și resolut copilul, privind la mamă-sa. Apoi se apropiă, să ridică în vârful picioarelor, și sărută obrazul tatălui său. Pe copil îl urmă fetița.

Lacrimi curgeau peste fața femeii; în tăcere ea binecuvântă grupa...

Fleet merse tot o fugă până la teatru. Îi ardea pământul sub picioare. Cu inima tremurătoare se sui pe estradă. Sextetul încă nu începuse.

Mama le dase copiilor un tată; el jurase, să-i sărute și să vorbescă cu ei. Fața ei palidă se invăpăia.

Pe Isa o trimise îndărăt în teatru, și ast fel mama rămase singură cu fiul ei și lângă ea adormise fetița cea mai tineră, draguța. Ei vorbeau încetinel împreună — femeia vorbea lung și fiul asculta cu buzele strinse. În fine îi porunci să scotă saculețul de sub perină și să numere banii dintr'ensul. Erau două-deci de galbini.

— „Aceștia sunt totul, dragă Ery, ce am putut aduna”, șopti ea.

— „Și tu nu voiai să-ți cumperi medicina, nu voiai, mamă!”

Mama zimbi.

— „Ține-i... și soi pentru cine?”

— „Pentru Isa i-ai adunat”, răspuse copilul, „căci pân' ce va cresce Lili, îi voi aduna eu singur o ast-fel de sumă”.

— „Pentru Isa”, accentuă femeia. „Ery, mă tem. Tu ești un copil, tu nu înțelegi, ce face pe mamă să tremure, când își vede fata...”

— „Mamă, de mâne încolo Isa nu

hotărîrea. Dacă guvernul acesta a călcat Constituțiunea țerei, apoi această călcare a făcut-o de mult. Demisiunea d-lor este der foarte târzie și foarte puțină impresia poate produce asupra opiniei publice. Când 7 ani au tolerat călcare Constituțiunii și apoi, numai cu 10 zile înainte de sfârșitul celor două legislaturi de când partidul conservator este la guvern, d-lor se retrag, ce seriozitate are un asemenea act?

Guvernul n'a putut călca nici Constituțiunea, nici legile țerei. Este o confuziune, care se face în spiritul domniei-lor, der care nu poate să existe în spiritul nici unui om cuminte.

Alta este a călca legile și Constituțiunea prin măsuri arbitrare, și alta a vota legi, cari nu plac minorității sau nu satisfac aspirațiunile ei. D-lor, contestând dreptul majorității de a face legile așa cum îi dictează conștiința și convicțiunile ei, contestă esența chiar a regimului constituțional (aplause).

Indrăsnind să vorbescă de anarhie, nu bagă de seamă, că anarhia nu este decât în spiritul, în conștiința și în actele domnia-lor. Cea dintâi datoriă a unui cetățen într'un stat liber, este de a lumina opinia publică așa cum îl povățuiesc conștiința și opiniile sale personale. Der al doilea, când a împlinit această, naște o altă datoriă încă mai imperioasă, aceea de a se supune și a se închina înaintea votului majorității, căci numai majoritatea hotărăște, în cele din urmă, în un regim constituțional (aplause). Afară de majoritate, nu poate să fie decât despotismul unui om, sau anarhia uliței și agitațiunea mulțimilor neconsciente.

Domnia-lor atacă esența regimului constituțional prin proclamațiunea nenorocită și pătimășe, care o fac astăzi (aplause).

N'am putut să călcăm Constituțiunea, decât cu complicitatea Senatului, a Camerei și a poporului, care de atâtea-ori a trimis această majoritate pe băncile Parlamentului țării (aplause).

Acusându-ne pe noi, d-lor acuză pe toți!... (Aplause).

Nu voi să fie un cuvânt mai hotărâtor, der cine nu știe, că este cine-va, în mâinile leale ale căruia țera a remis această Constituțiune, și care mai mult decât d-nul Sturdza și Stătescu, n'ar fi permis să făcălăcă de cătră nimeni aci! (aplause).

Pe lângă aceste considerațiuni generale, să-mi fiă permis, să rezum activitatea acestor Parlamente, pe care domnia-lor o denunță într'un mod așa de nedrept animosității publice. Nu se va uita niciodată opera măreță a acestor Adunări — și când d-voastră vorbesc de toate Adunările, cari s'au succedat dela 1888 și până azi (aplause).

Nu se va uita, că am găsit finanțele ruinate, bugetele în deficituri constante și un agio de 22%, care putea să ne ducă la consecințe nefaste, cari au tirit la faliment popore mai bogate și mai bătrâne

decât noi (aplause); am restabilit val'u'a și în timpurile cele mai grele și într'un an ca cel trecut, care a fost mai rău, economicese vorbind, decât 20 ani îndărăt, această valută nu s'a clătinat un moment, ceea ce dovedește, că sistemul financiar al țerei a fost așezat pe nise base ratiionale și neclintite. Am dat bugetele neconținut ou escedente.

Am făcut atâtea legi economice ale căror binefaceri se simt de acum și se vor simți mai mult în viitor.

Am proclamat prin inamovibilitate nestărnirea magistraturei, lăsând din mâinile noastre, ca guvern, cea mai teribilă armă de presiune și opresiune, ceea ce nu poate fi faptul unui guvern arbitrar și despotice cum ne calificăți (aplause).

Am dat instrucțiunei publice un avânt necunoscut până astăzi.

În totă întinderea României, în toate orașele țării s'au ridicat edificii, monumente pentru școli, universități etc.

Am clădit și clădim palaturi, pentru toate serviciurile publice. Am brădat țera cu drumuri de fer, și mai cu seamă cu satele atât de părăsite sub guvernul trecut.

Tote acestea sunt o dovadă pipăită de țeră, că guvernul acesta a făcut o operă măreță, folositoare, dăinuitoare în această țeră, și nise zadarnice și înveninate cuvinte nu vor pute sdruncina baza ei de granit (aplause).

Cu toate acestea, deși numindu-ne guvern conservator, am respectat până la scrupul, până la exces, libertățile publice, libertatea tribunei și a jurnalului, libertatea cuvântului și a scrisului. Această operă, ori-care ar fi împrejurările următoare, a avut răsunet în spiritul, în inima țerii recunoscătoare. La această operă, îndrăsnesc să spu opozițiunei, care se retrage astăzi, n'a fost în stare să aducă nici piedici, nici lumini (aplause), este și va rămâne prin urmare numai a noastră (aplause prelungite), a partidului conservator!

CRONICA POLITICA.

— 19 Aprilie.

Sub titlul „Maghiari la sârbarea Românilor“ fôia ungerescă „Magyarország“ aduce șoarea, că România se pregătește la o mare sârbare, din incidentul aniversării a 20-a a proclamării regatului român. „La sârbătorea această — d-voastră fôia ungerescă“ — participă cu bucuria și națiunea maghiară, care, durere, n'a putut încă să-și recâștige în deplină măsură garanțiile existenței sale de stat. Suntem informați, că mai mulți membri ai parlamentului maghiar se pregătesc a merge la această sârbare în București. Bucureștenii, după cum auzim, se pregătesc a primi pe oșpeții maghiari cu mare bucurie.“

O telegramă din Honkong vestese, că în cestiunea războiului din Asia ostică s'a produs o întorsătură serioasă. Pe in-

ce se aude după sfârșitul melodiei vieții, din ce în ce deveni mai încet și slab, ca și vibratul unei corde, care face prin aer cercuri tot mai largi.

Rămase numai zimbetul pe față, ca dovadă pentru farmecul copilului. Sus pe cer lumină o stea, apoi cădă și dispără...

Copilul deveni palid, ca mărtea, tot sângele îi fugi la inimă, care sta să crepe... Lung timp stete el lângă pat, privind în fața mamei sale — orfan!... Apoi ridică pumnul.

Mâna ridicată cu pumnul închis la Englesii însemnă hotărîre, perseveranță, luptă!

Un nou luptător intră în luptă...

Cu cine aliat? Contra cui?

Cu cine? Cu sufletul mamei sale, care sădise în inima lui gândurile și speranțele ei. Contra cui?... Contra sorții.

Un vermouth în lume își ridică capul, un copilăș mic amenință cu pumnul, provocând lumea la luptă...

Cine poate descrie lupta unui copil, în spatele căruia zace sôrtea familiei întregi? V. S.

sula *Formosa* au întreprins turburări grave. *Ostașii chinezi și-au ucis generalii*. Garda guvernatorului a atacat pe rebeli și i-a împărțiat. Guvernatorul e învinuit, că a dilapidat solda ostașilor. Artileria chineză amenință, că va pușca asupra fiă-cărei nai, care ar scote argint din China. Situația străinilor e critică. În porturile Formosei ancorază câte-o corabia de război franceză, engleză și germană. — Foile din Paris protesteză contra alianței între Rusia, Germania și Franța. — În cestiune se amestecă acum și Anglia. Tote partidele aprobă demersurile cabinetului-Rosebery în această cestiune. Anglia dela început s'a nisuit, că războiul să nu atingă interese europene, astfel Europa ar fi putut încungiura amestecul în război. Acosta însă nefăcându-se, Anglia nu mai poate sta în rezervă.

Spaima deficitului.

În depeșa noastră de ieri s'a făcut amintire despre un comunicat a lui „*Pol. Corr.*“, în care se d-voastră, că venitele din dările directe, precum și acele din căile ferate, arată un scădemânt considerabil, și că diferența se urcă la milioane.

Etă din cuvânt în cuvânt comunicatul nuntii foi oficiose:

„Situațiunea economică nefavorabilă a Ungariei se poate simți și în raporturile financiare, așa, că în ultimul pătrar al anului 1894 și în primul pătrar 1895 încasările de stat au fost mai puțin multămitore; mai ales în anul curent se arată un mare regres atât la dările directe și la cele după consum, cât și la venitele din căile ferate. Astfel bilanțul oficios, care se va publica în curând, va constata o diferență de mai multe milioane.

„Din cauza această guvernul va proceda cu cea mai mare cruțare în visteria statului. Va face însă tot posibilul pentru îmbunătățirea stărilor economice și a regulării fluviilor. Lucru firesc, că pretensiunile esagerate ale agrarilor nu pot fi satisfăcute. Opiniunea publică însă este în clar cu aceea, că agitațiunile politice ale acestor cercuri sunt folosite pentru întărirea acelor elemente, cari stau în centrul agitărilor bisericesci politice“....

ȘCIILE ZILEI.

— 19 Aprilie.

Instalarea noului Metropolit, după cum ni-se știe din Blăși, încă nici acum nu se știe pozitiv când va fi. Se crede însă, că noul Metropolit va sosi la Blăși în 18, er instalarea se va face în 19 Mai n. c. Șciirea această o confirmă de-altminterlea și foile ungeresci din Clușid, cari spun pozitiv, că instalarea se va face în 18 și 19 Mai.

— 0 —

Sinodul arhidieceșan din Sibiu și-a ținut ultima ședință. Dumineca trecută în această ședință s'a rezolvat și cestiunea „Telegrafului Român“, despre care era vorba să apară ca ziar cotidian. Comisiunea tipografică, d-voastră „Tel. Rom.“, a propus reducerea fôiei la revista săptămânală, er sinodul a primit propunerea deputatului I. de Preda, de-a se transpune propunerea comisiunei tipogr. la Consistor, spre a-și da părerea asupra ei la sesiunea viitoare, rămânând până atunci a-se edita fôia așa cum este acum.

— 0 —

Avansamentul de Mai și permutări în armată. Monitorul militar austriac publică între altele următoarele avansamente în armată: La rangul de locotenent mareșal: fctul brigadir din loc Christian Kereczek; general: brigadirul din loc Joan Fedra. La rangul de colonel în infanteria: Alexandru Lupu reg. 64; loc. colonel: Petru Peppă reg. 46, Ioan Domac reg. 52; majori: George Popovici reg. 64, Mihail Cernocrao reg. 2, Mihail Șandru reg. 65, și George Zunac reg. 22. Căpitanii clasa I: Ștefan Prica reg. 53, Ioan Suica reg. 70, Francisc Busa reg. 28, Nicolae Strain reg. 43, Maximilian Russu reg. 77, Iosif Paul reg. 5, Ioan Boeriu reg. 68, Demetriu Popovici reg. 86. Căpitanii clasa II: Iosif Le-

gat reg. 82, Iulian Brote reg. 59, Iosif Musteț reg. 50, Anton Mazuran reg. 102; locotenenți: George Flătau reg. 84, Demetriu Florian reg. 31, Ivan Ghica reg. 37, Ioan Barac reg. 85 și Aurel Păcurar reg. 63 sublocotenenți: Ioan Medrea reg. 64, Virgil Cristian reg. 63, Căndid Bărsan reg. 2, Titu Cernăușan reg. 64, Pompei Bărsan reg. 2. Apoi au fost avansați: la rangul de căpitan cl. I în regim. de căi ferate și telegraf Hugo Damian; căpitan cl. II la trupele sanitare Ioan Spacir; medicul de regiment cl. I: George Moga, Petru Teodorescu și Dr. Victor Fogarași de Făgăraș; medicul de regiment cl. II: Alexandru Roșu, Andrei Antal și Samuil Rarăș; la rangul de intendanț militar: Basiliu Popovici.

— 0 —

Ministru de esterne român la Paris. „*Timpul*“ d-voastră, că ministru de esterne Al. Lahovari, care s'a reîntors Sâmbătă dela Paris, a fost primit de președintele Republicii d. Felix Faure și a vădut în mai multe rânduri pe ministru-președinte Ribot și pe ministru afacerilor străine Hanotaux. D-sa s'a convins acolo de bunele relațiuni ce există între guvernul franceș și România. S'a convins de buna primire, de care se bucură studenții români în toate școlile franceșe, chiar și în cele de stat. Cea mai strălucită dovadă despre dispozițiunea amicală a guvernului franceș față cu România este faptul, că toate titlurile române fără excepțiune au fost primite la cota bursei din Paris, unde de curând s'a observat o urcare simțitoare a valorilor române.

— 0 —

Érași foi oprite. Ministrul ungeresc de interne a oprit din nou intrarea pe teritoriul ungar a mai multor foi și imprimare din străinătate. Ele sunt: „*Il dau Chisciotte di Roma*“ și „*La Riscassa*“; apoi „*Jurnalul Român*“, „*Viața*“, „*Jiu*“ și „*Gazeta Poporului*“, mai departe scrierea „*Die rumänische Frage in Siebenbürgen und Ungarn*“ și în fine piesa musicală „*Marșul iigei Române*“. — Ungaria salvată!

— 0 —

Moștenitorul de tron logodnic. O fôia vieneză spune, că moștenitorul de tron Francisc Ferdinand este logodnic; mirăsa lui e prințesa Mercedes de Asturia. Șciirea așteptă confirmare.

— 0 —

Adunarea generală a reuniunii doctențior gr. cat. români din Maramureș se va țină în comuna Budesci în 30 Maiu. n. c.

— 0 —

Contele Ferdinand Zichy la monarcul. În cercările politice maghiare a produs mare senzația șciirea, ce șosese din Viena, că Majestatea Sa monarcul, la audiențele generale de alaltăieri, a primit și pe contele Ferdinand Zichy.

— 0 —

Emigrări. Din comuna slovacă Toth-Vazsony érași se pregătesc 20 de familii să emigreze la America. Emigranții își vând cu prețuri neînsemnate tot ce au, având de gând să părăsescă acest pământ al făgăduințelor ungeresci pentru tot deuna.

— 0 —

Președintele Faure și marele ambasador german din Paris. O șciire telegrafică cu data de 29 Aprilie aduce din Paris șciirea, că președintele republicii franceșe, Faure, a vizitat espoșiția de tablouri din Chapy Elysée, unde vădând pe contele Münster, ambasadorul german, a grăbit la el, l'a salutată amical și luându-l de braț a privit ast-fel de-arândul toate tablourile.

— 0 —

Stipendiu pentru un tânăr comerciant. Camera comercială din Brașov face curioscut, că ministrul de comerț a destinat un stipendiu de 300 fl. pentru un tânăr comerciant aparținător cercului camerei comerciale din loc, cu ajutorul căruia tânărul să călătorească în străinătate pentru a-și îmbogați cunoștințele. În urma această camera escrie concurs la acest stipendiu. Rugările au de a-se înainta până la 18 Mai, cuprinzând următoarele date: numele, locuința, raporturile familiare, specialitatea, calea pe care voiesce se apuce șcuplicantul, carte de botoz, testimoniul despre șciudile

va mai merge la teatru...“ o întrerupse el. „Începând dela prima luni viitoare voi agonisi și eu cinci-spre-șce șilinge pe săptămână!“

Copilul se apropiă de bolnavă, îi aședă capul între perini, îi puse mâna pe frunte și se plecă la urechea ei.

— „Mamă“ șopti el „Isa e de lipsă în casă, pentru tine, pentru tata și pentru Lili. Pe tata îl vom desmierda... vei vedé... vei vedé“.

Mama își deschise ochii.

— „Pe tata îl vom desmierda“, continuă el, „vei vedé, el ne va iubi, și ne va dăru inima lui... Eu voi fi pentru Lili un tată... Nu te teme, mamă... ôre Dumnezeu va părăsi pe orfan? Noi dór ne iubim!... Isa e o fetiță bună și blândă...“

Copilul șopti lung mamei sale în urechi, adurmind-o. Violoncelul cânta dureros sextetul... Mama adormi fermecată de cuvintele copilului... Un strigat: „Fiul meu!“ și tăcere adâncă...

Adurmise pentru tot-deuna... Sângele ei curgea încet din față spre inimă, răsufletul, ca și o acompaniare depărtată,

absolvate și testimonii de moralitate dela primăria respectivă.

—o—

O sărutare scumpă. Se știe, că pe delul Felécului, lângă Cluș, o fetiță română de 14 ani a fost prinsă din partea unui tânăr călător german, care voi să-o sărute cu forța. Fata s'a apărut, cât a putut, dér dela o vreme fú învinsă, streinul o sărute și îmbrățișă după pofta inimei. În momentul însă, când tinerul strein strîngea cu lăcomiă fâta la psept, se ivi o cătă de tineri români, cari săriră în apărarea fetei. Intre aceștia și între strein se încinse o luptă, în urma căreia tinerul călător rămase aproape mort. El fú transportat în spitalul dela Turda, dér nu-i speranță de-o reînălătore.

—o—

De un-spre-țece ori vėdovă. Intr'o comună din comitatul Zemplinului a pășit țilele trecute o femeia la altar, a două-spre-țecece órá. Are vėrsta numai de 40 ani și anul trecut își pierduse pe al 11-lea bărbat, cu care făcuse și o călătorie prin lume.

—o—

O Romăncă de 117 ani. Țilele acesteia a răposat la locuința sa din munții Scărișorei femeia română Iliana Gabulea, care fusese odinioară de-o frumusețe rară. Ea s'a născut în anul 1778 și totă viața și-a petrecut-o în munți. A avut patru băbăți, dintre cari pe cel din urmă l'a înmormântat în 1860. De-atunci a rămas vėdovă. Încă pe la începutul secolului acestuia a început un proces, despre care țice-a adese-ori, că nu va muri până nu-l va căștiga. Luniă trecută i-s'a făcut cunoscut bėtrănei femei, că procesul, care s'a trăgănat aproape o sută de ani, s'a terminat și încă în favorul ei. La primirea acestei sciri, femeia țise: „Acum pot muri“ și în ziua următoare a și murit. Locuința ei se afla izolată, într'o pustietate din munți, aproape de Roșia.

—o—

Concert. Asupra concertului d-șorei *Lul. Gmeiner*, ce se va da Sămbătă în 4 Maiu cu concursul d-șnei Maria Hintz și al d-lui R. Lassel, atragem din nou atențiunea amicilor muzicii, ér tinerei cântărețe, care dedică o parte din venitul curat al concertului pentru scopuri de binefacere, și dorim o sală plină de ascultători.

„Atentatul dela Bocsig“.

Procesul de calumniare contra „Magyar Hirlap“.
(După notițele luate la pertractare.)
(Urmasre.)

La 11 óre din noapte se redeschide ședința după pauză de o órá. Urměză martorii restanți, cari fac jurământul de odată. Cei mei mulți suut martorii învoțați de înșși și acușatii.

Faragó Lőrincz, cantonier, vorbește fôrte vioiu și plin de gesturi. Detaiurile cele multe arată, că spune purul adevěr.

Blasko Lajos, iscoditorul atentatului, de 23 ani, țiler — espune cum a aflat el șirófele, apoi cum le-a pus ér la loc cu eleștele. Țice, că a avut și ciocan și olește. Diferind de espunerile lui Faragó vin întâțșati, ambii rămân însă pe lângă alelor.

Dr. *Fop* întrėbă pe **Blasko**, că de ce înainte pretorului și-a retras prima mărturisire și a țis, că a iscodit numai întreg lucrul, ca să capete ceva cinste? Ce-i adevěr? Ceea ce a țis întâiu, séu cea de a doua. **Blasko** negă, că și-ar fi schimbat prima mărturisire, deși așa s'a luat în procesul verbal.

Înfățoșat cu preotul **Monti**, persistă într'a nega. Președintele îl face atent la jurământ, îl face să se uite în jur, cătă lume îl privește, să se uite în ochii d-lui pretor.... și apoi să răspundă. Un moment de tăcere grav pentru **Blasko**.

Președintele îl întrėbă de nou, dér el de nou negă.

Urměză ascultarea martorilor:

Darok, păzitor la o haltă, *Szigethy István*, span în **Bocsig**, *Karton Aladar*, israelit din **Bocsig**, *Mandelbaum Lajos*, israelit tipic, *Karton Zsigmond*, israelit, cand. de avocat.

Ultimul martor este eroul secundar al procesului, primul a fost **Blasko**, *Laț Costantin* e de 24 ani, surd și hăbăuc. La școlă nu a umblat, fiind și pe timpul acela surd. La întrebarea președintelui (prin interprete) spune, că el la biserică nu umblă numai la Crăciun și la Pașci. Întrebat, decă-și aduce aminte, ce a vorbit cu „țipterul“ la **Karton**, țice ba. Citându-i-se cuvintele, le cunoșce în felul, că muma-sai-ar fi spus că popa spus la biserică, că vine împăratul, și că la gară ar fi de „lucru“, să mērgă și el acolo să capete banii. Despre aceea, că „lucru“ acela să fi pe la „șini“ împotriva împăratului, nu șcie să fi țis, și-a uitat. Mamă-sa a murit în estan, ea încă nu prea umbla la biserică; de unde va fi auzit ea, nu șcie. Președintele îl înfățșeză cu **Spitz**, și permite acestuia să-l întrebe direct romănesc.

Spitz: Măi! scii tu, când am lucrat eu la **Karton**, că mi-ai spus, ce o țis muma-ta, că popa ar fi plătit ómeni cu simbră, ca să ia șinele, pe când vine trenul „cu domnu împărat“?

Laț: Sciu, da eu n'am țis de împăratu....

Spitz: Dér nu mi-ai spus tu, că o țis muma-ta, că sunt ómeni cu plată, și că să mergi și tu la popa să capeti și tu plată.

Laț: Asta nu am țis-o.

Președintele îl mai descóșă, dér nu pôte scóte nimic nou, de aceea îl dimite cu **Spitz** cu tot. Astfel se încheia ascultarea martorilor. Se suspende ședința pe 10 m.

Curėntarea de acușă.

La 2^{3/4} se redeschide ședința și președintele dá cuvėntul avocatului **Dr. Stefan Pop**. A vorbit pe scurt și calm, vr'o 40 minute: „Ridic acușă contra lui **Fenyő Sándor**, redactor responsabil“... Cam astfel a început **Dr. Pop**, citând la fiă-care paragraful respectiv din codul penal.... A revenit apoi asupra substratului procesului și citând din fiă-care articol incriminat câte un pasagiu, séu două, arată cum crescendo, din ce în ce calumnia devine mai cutezantă și nēnd să dovedeșcă adevěrătatea țicelii: *calumniare audacter semper aliquid haeret*.

Spune, cum prin scrisori și ómeni cunoscuți ai acușaiților a încercat totul, ca să-și retragă acușele, dér răspunsul la încercările acestea binevoitoare a fost o nouă insultă, căci **Fenyő Sándor** le răspundea cu: „Elhisszük a derék oláh papának, hogy nem fogja beismerni gaz tetteit“.

„Justa apărare a onorului nepătat, datorința ce o are fiă-care om la apărarea cinstei sale, asta ne-a adus aici, ér nu rėsbunarea. De aceea am dat latitudine deplină ori-cărei dovediri. Dér vė rog să faceți o reprivire asupra lungului șir de martori“. Astfel țice într'un loc **Dr. Pop**, apoi în fața fiă-cărei acușe din articolul incriminați pune câte-o declarațiune a vr'unui martor classic. După acēstă frumóșă postare a contrastelor, șfirșese esclamând: „Pe cum ei ne-au acușat de cea mai nēgră crimă, ce pôte numai cunoșce codul penal și istoria, așa și noi îi acușăm pe ei de cea mai nēgră calumniare și vătămare de onóre, și vė rog să-i declarați vinovați“.

Apărarea.

Dr. Robitsek țice cam următorele: Vė rog să vė puneți în poziția acușaiților. Este în procedura lor vr'o ușurătate pécătóșă séu superficialitate? Nu. Puneți-vė în atmosfera acelor timpuri, când s'au scris articoli incriminați și vedeți ce poziția grea și ce mare datorința față de patriă avea jurnalistica maghiară. Cestiunea naționalităților a esistat pe ascuns de mult. În public însă mai întâiu și-a ridicat capul la 1893. „Cugetați la fazele cestiunei „Memorandului“. Atunci era datorința presei să curețe rėul și să caute sanarea. Noi stimăm și părerile contrare, căci poporul maghiar a trecut prin școlă tuturor suferințelor unui popor opresat. De aceea n'am maghiarisat și nu maghiarisăm noi. Din indolența noastră ne-au trezit naționalitățile, când din 4 părți s'au ridicat ca să dărăburēcă acēstă țeră. Aci s'a început chiamarea presei. Și trebuie să ne convingem, că aici sunt acușaiți nu 4 ómeni, ci presa maghiară. Presa acēstă a procedat din inspirația patriotică,

fară a cerca speculă séu senzația. **Horváth** arėtat *epistola* în ministerul de interne, a adus cestiunea în parlament. Cel ce procede astfel, nu e ușuratic. El a trimis apoi un om la fața locului și acela a scris, ce a auzit. Subiective tot **Papp** e de vină la tóte, și decă **M. H.** a sbiciuit așa de aspru, nu a sbiciuit persóna, ci faptul — întēmplat ori ne întēmplat, — care fapt face școlă acum. La **Aphida** a deraiat trenul, ce ducea pe cei mai aleși maghiari dela **Kulturegylet** — chiar la anu după **Bocsig**. Presa vede mai bine decăt autoritățile.

Purtarea protopopului nu e neeseptiionabilă în punctul patriotismului. „*Li pun în fața ca exemplu și model pe canonicul Dr. Laurán, ale cărui accente calde de patriotism ne-au pėtruns pe toți*. Măcar de ar fi imitat pe acest superior bėtrân al séu, care ne presintă catolicismul înfrățit cu patriotismul, atunci de sigur nime n'ar fi cutezat să-l aducă pe dēnsul în legătură cu astfel de lucruri“.

De unde nu-i foc nu ese fum. Așa se vede, că patriotismul dēnsului e fôrte dubiu.

Din acestea se vede, că acușaiții au procedat corect. Pricepeți, că ei au lucrat în direcțiune patriotică, și în fața intereselor mari ale patriei dispăre mica persóna a unui individ. Vė rog să-i achitați. Vorbirea acēstă frumos și plăcut predată a durat aproape o órá.

(Va urma.)

Catastrofa din Francia.

Am adus scirea, că în apropiere de **Epinal**, uriașul basen al canalului oriental francez, s'a răversat în urma unei rușeri a zăgazurilor, inundând întregă valea **Mosel**.

Marea catastrofă s'a întēplat Sămbăta trecută des de dimineță. Massa uriașă de apă năvalind, ca un ocean, asupra frumósei câmpii, a prefăcut totul în ruină. Catastrofa a fost împreunată c'un huet teribil, care s'auția în depărtare de mai mulți chilometri. Locuitorii din apropiere au fost cuprinși de-o panică nespūsă, când massa de apă, în lățime de 150 metri, a dat năvală asupra lor. Ómenii deșteptați din somn, fugiau în liber țipând, vătându-se și strigėnd după ajutor. Casele cădeau în ruine c'un ropot înfiorător, și ómenii de jumătate desbrăcați o luară spre deluri. În vaeșele și strigătele refugiaților se amesteca urletul sinistru al animalelor.

După 1/4 órá apa a luat o dimensiune de 7 milioane metri cubici. Câmpia **Mosel** stă sub apă pe-o distanță de 25 chilometri dela rezervoriu.

Autoritățile au constatat pieirea a 117 vieți omeneșci. Pagubele materiale în case, în mori și fabrici trece peste suma considerabilă de cinci milioane. Potopul a măturat de pe fața pământului păduri întregi. Două regimente de infanterie ceută cadavrele morților prin nămol.

După opinia inginerilor, cauza catastrofei a fost, că urmând timp móle după iarna aspră cu zăpeși uriașe, apa a rupt zăgazurile, cari nu mai puteau să-i reziste apăsării.

Dare de sēmă și mulțămită publică.

Societatea sodalilor români din **Brașov** își implinesce o plăcută datorie, a esprima și pe acēstă cale sincerile sale mulțămite tuturor acelor domni și dómne, cari și de astă-dată au incuragiat și sprijinit acēstă societate prin prezența d-lor în număr atât de frumos la producțiunea arangėtă în 3 (15) Aprilie a, c., a doua ții de Pașci.

În special aducem mulțămită d-șorelor **Elena Puiu** și **Alexandrina Tocanie** pentru concursul d-lor binevoitor la reprezentațiunea teatrală.

În fina mulțămim pentru marinimósele suprasolviri următorelor dñi, cari au dat: **I. Bran de Lemeni** 2 fl; **A. V.** 2 fl; **I. B. Boiu** 1 fl; **G. B. Popp** 40 cr; **V. Voina** 40 cr; **P. Dan** 40 cr; **N. N.** 40 cr; **I. G. Barițiu** 40 cr; **C. Popp** 30 cr; **N. N.** 20 cr. Total 7 fl. 50 cr.

Suma intrărilor a fost 236 fl. 10 cr..

a eșirilor 137 fl. 30 cr. Profit curat 98 fl. 79 cr.

Brașov, 18 Aprilie 1895.

Comitetul societății Sodalilor români.
Arseniu Vlaicu, V. Meșotă,
președinte. cassier.

SCRIRI ULTIME.

Budapesta, 30 Aprilie. „*Neues Wiener Abendblatt*“ aduce scirea, că contele **Ferdinand Zichy** a fost imitat special de cătră Majestatea Sa la audiență. Foile din **Viena** aduc acest incident în legătură cu alegerea dela **Neutra**.

Viena, 30 Aprilie. În ședința de ađi a parlamentului s'a vorbit ca de ceva sigur, că ministrul de comerțiu **Wurmbrand** și-a dat deja dimisia.

Colonia, 30 Aprilie. „*Gazeta de Colonia*“ află din **Petersburg**, că **Țarul** va numi de guvernator în **Polonia**, în locul contelui **Sulav**, pe un mare duce rusesc.

Cracovia, 30 Aprilie. Orașul galițian **Vojnicz** stă în flacări. Până acum au ars 120 case.

DIVERSE.

Goethe și Lessing. Poetul **Goethe** nu fuma și era dușman al fumătorilor. Într'un cerc de prietini el a susținut, că adevărati ómeni culți și bine crescuți n'au fumat în viața lor. El nu crede, de exemplu, că **Lessing** a fumat vre-odată. **Lessing** pe atunci nu mai trăia, deci nu putea să fie întrebat, decă fumeză ori nu. Unul dintre prietini însă, vestitul bibliotecar **Ebert**, a scris o scrisóre cătră gazda lui **Lessing**, o femeia bėtrână, la care criticul stase mai mulți ani. **Ebert** a întrebat-o decă **Lessing** fuma. „Da, să fumeze și să scrie totă ziua, atata șcia domnul **Lessing**, încolo nu era de nici o trebă și nu pricepea nimic“.

Literatură.

Serieri și vorbiri culese apoi direse de **Dr. Georgiu Pop**. Acesta este titlul unei broșuri polemice de 79 pag., ce a apărut în tipografia ungurēcă din **Arad**. Costă 1 fl.

Memorii din 1848/49 de **Vasilie Moldovan**, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui exemplar e: 50 cr. séu 1 coronă, plus 5 cr. porto postal; pentru **România** și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: **Traian H. Pop**, publicist, **Brașov** (**Brassó**) séu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*“. Domnii abonenți ai „*Gazetei*“ își pot procura acēstă scriere de-odată cu reînnoirea abonamentului trilarar la fóiă.

În tipografia „**A. Mureșianu**“ din **Brașov** a apărut: **Povestiri economice** despre grădinărit, economia câmpului, vierit și pădurit, de **Ioan Georgescu**. O carte fôrte folositoare pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vėndare la tipografia „**A. Mureșianu**“ în **Brașov**, și la autorul în **Scorei** (p. u. **Alsó-Porumbák**).

Din „*Biblioteca pentru toți*“ a librăriei **Carol Müller** din **Bucurėsci** (Calea Victoriei 53) pe care am anunțat-o deja, a apărut volumul al 3-lea: **Căntece și plângeri**, poezii de **Mihail Zamfirescu**. Primele două volume apărute, pe cari le-am anunțat înainte sunt: **Povești alese**, de celebrul scriitor **Andersen** și **Pasėrile nóstre și legendele lor**, de **S. Fl. Marian**. Volumul viitor va fi: **Despre educațiă**, de **Herbert Spencer**, una din cele mai vestite și mai folositoare părți pentru toți căți se ocupă cu educațiunea. Fiă-care dintre aceste volume, atât ce bine alese, costă numai câte 30 bani (15 cr.)

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Rohseidene Bastkleider fl. 8.65

bis 42.75 per Stoff zur kompletten Robe. — Tussors und Shantungs-Pongees — sowie schwarze, weiße und farbige Henneberg-Seide von 35 fr. bis fl. 14.65 per Met.

Seiden-Fabriken G. Henneberg (k. u. k. Hof.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.

Din 30 Aprilie 1895.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Renta ung. de aur 4%, Renta de corone ung. 4%) and Price.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Actii de ale Banței austro ungară, Actii de ale Banței ung. de credit) and Price.

Cursul pieței Brașov.

Din 1 Mai 1895.

Table with 2 columns: Item description (e.g., Bancnote rom. Camp, Argint român. Cump) and Price.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

Nu cumpărați dela faur cărbuni!

(Este un proverb vechiu.)

Acestu proverb se potrivește la stabilimentul meu cel mare, care cumpără cantități mari de marfuri, având cheltuieli puține pot să vinde și ieftin.

Mostre atragătoare pentru mușterii privați gratis și franco. Caete cu mostre, cum nu s'a mai vețut până acum, pentru croitorii, nefrancate.

Stofe pentru îmbrăcăminte.

Peruvian și Dosking pentru inaltul cler, stofe prescrise pentru uniformele funcționarilor c. r., asemenea pentru veterani, pompieri, gimnastici, livrări-urii, postavuri pentru bilarde (mese de joc), și trăsuri.

Cine voiesce a cumpăra postavuri eftine, solide, trainice, din lână curată, er nu sdreănțe eftine, cari nu prețuesc nici cătu cusutul croitorului, se se adreseze la

Joh. Stikarofsky în Brünn. (Manchester Austria.)

Depozit permanent de postavuri peste 1/2 milioane florini.

Trimiterea numai cu ramburse.

Se se ferescă

cumpărătorii de agenți și mamulari, care sub spitz marca „Marfa lui Stikarofsky“ oferă alte mărfuri false. La astfel de omeni eu nu vëndu sub nici o condiție marfă.

Anunțuri

(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrișe, administratiunii. în casulă publicării unui anunțiu mai mult

de odată se face scădementă, care cresce cu cătu publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea

„Gazeta Transilvaniei.“

Dela Tipografia „AURORA“ A. Todoran

in Gherla — Szamosujvár

se pot procura următoarele cărți:

Cuvântări bisericesci, funebreale, catechese etc.

Cuvântări bisericesci acomodate pentru ori-ce timp de Ioană Papiu. Tom. I. Ediția II Prețulu 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesci (pe Duminece) de Ioană Papiu. Tom. III. Prețulu 1 fl. 20 cr.

Cuvântări bisericesci la tôte sêrbătorile de peste ană, de Ioană Papiu. Ună volumă de peste 24 côle 8-av mare, hârtia fină — prețulu redusă 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebreale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioană Papiu. Ună volumă de peste 24 côle 8-av mare, hârtia fină — prețulu redusă 1 fl. 50 cr.

Cuvântări funebreale și iertăciuni. Din autorii renumiți, prelucrate de Tită Budă vicariu etc. Prețulu 1 fl.

Predici poporali pe Duminece, sêrbători, ocașionali și pentru mörți, de Gavrilă Popă, Tom. I. II. III. și IV., fiesce-care tom. costă 1 fl.

Predice pentru Duminecile de peste ană, compuse și elucrate după Catechismul lui Deharbe de Vasile Criste. Tom. I. dela Dumini. Vameșului și a Farișeului până la Dumineca a X. după Rosaie. Prețulu 90 cr.

Predice pentru tôte Duminecile și sêrbătorile de peste ană, de Dr. Em. Elefterescu. Prețulu 1 fl. 60 cr.

Explicare fundamentală și ușoră de priedepuț a Catechismului catolică, însoțită de esemple alese și acomodate, de I. sifă Deharbe. Tom. II. 1 fl. 75 cr.

Catechise pentru pruncii școlari din școlele elementare poporale. După preotul Georgiu Mey, preot în Schvörzkirch din diecesa de Rottenburg de Tită Budă parochă gr. cat. în Sat-Șugataș, etc. Prețulu 60 cr.

Manuală catehetică pentru primii ani școlastici, prelucrată după I. A. Fritz, de Basiliu Rațiu, fost prof. de s. scriptură, catehetică și metodică în seminarul archidiec. din Blășiu, actualmente vicariu archiepiscopescă în Făgăraș. Prețulu 60 cr.

Toma a Kempis despre imitațiunea lui Christos, tradusă româneșce de pe originală latină, de Gavrilă Popă caon.; leg 1 fl. 15 cr.

Instrucțiune practică pent u cauzele matrimoniali cu respectă la disciplina vigență în provincia bisericescă gr. cat. de Alba-Iuliu-Făgăraș, scrisă în usul păstorilor sufletesci, prin Dr. Iuliu Simonă prof. de s. Teol. 1 fl. 30 cr.

Dumneșcesca liturghiă a celui dintru sânti părintelui nostru Ioană Christostom, de Ioană Boroșiu parochă gr. cat. etc Prețulu 25 cr.

Rugăciunea D-ului Tatălă nostru. Espliată pe scurt de Ioană Boroșiu parochă gr. cat. și asesoră consist. Prețulu 10 cr.

Ierarhia bisericescă și explicarea ceremonielor sacre, prescrise la chirotonia gradeilor s. ierarhiei, de Iona Boroșiu. Prețulu 1 fl. 60 cr.

Nu mē uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitații ș. a. Prețulu 25 cr.

Lira Sionului, sêu cântarea sêrbătorilor. — Poesii religioșo-morale, lucrate după s Scriptură, de Aronă Boca Velchereanu. Cu o precuvântare de G. Simu. Prețulu 25 cr.

Pietatea poporului român, sêu cântări evlavișe pentru cei ce merg la mănăstire, la locuri sante și în procesiuni. Compuse de doi preoți gr. cat. Mureșeni din diecesa gr. cat. a Oradei-mar. Prețulu 10 cr.

Sfaturi de aur, sêu calea cătră fericire, de Aronă Boca Velchereanu. Prețulu 25 cr.

Cărți bisericesci.

Table with 2 columns: Book title (e.g., Catavasieră în 8 o cu cirile, Octoechă mare în 4-o cu cirile) and Price.

Novel, Schițe, piese teatrale, anecdote.

Anecdote și glume (365) adunate, prelucrate și arangiate de Tit. V. Gheja, spirit. la inst. corect. Cuprinsulă acestui opă este fôrte petrecătoră, — așa că cetindă și numai 1 pagină din elă, caută să riđi ori cătu ai fi fost de necăjită și mahnită altmîntrelea. Prețulu unui esemplar 40 cr.

Barbu cobzarulă. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulu 10 cr.

Brandă sêu nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novelă națională. Preț. 15 cr.

Bunica și nepoțelulă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Cartea ilustrată pentru copii și copile. Cu 18 ilustrațiuni, de G. Simu. — Acestă broșură conține istorișe și poesii morale spre escitarea gustului de cetitū la copii. — E acomodată acestă carte și ca premii pentru școlarii diligenți. Prețulu 25 br.

Cu vêrful penei. Scrieri satirico-humoristice de A. Popă. Prețulu 55 cr.

Cântul în școlă poporală. De Iuliu Popă învățător în Năsêud. Pracsă. Teoriă. Cânturi. Prețulu 30 cr.

Codreană craiulă codrulă. Baladă de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Cântăreță, Novelă de Dem. Dană. Prețulu 15 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică, ținută prin V. Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulă M. S. Regina României. Prețulu 10 cr.

Chiu tur, de cari strigă feciorii în jocă, de I. Popă-Teșeganulă. Prețulu 40 cr.

Din trecutulă Silvaniei. Legendă de Victor Rusă. Prețulu 60 cr.

Dialogulă Țiganului cu sf. Petru la pörta raiului, de Aronă B. ca Velchereanu. Pr. 25 cr.

Dile negre. Versuri de Petrea dela Clușiu. — cu o prefață de G. Simu. Prețulu 50 cr.

Elă trebuie sê se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Pr. 15 cr.

Economia pentru școlele poporale, de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 15 cr.

Felicitări în poesii și prosă la Anulă nou, ziua nasceri și ziua numelui cătră tătă, mamă, moș, unchi, mătușe, nănăși, tatori, preoți, învățatori și bine-făcători, precum și alocațiuni și vorbiri cu diferite ocașuni școlastice, de G. Simu. Prețulu 20 cr.

Gruia lui Novac. Prețulu 12 cr.

Idealulă perdută. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinară. Prețulu 10 cr.

Influența mândriei. Novelă de P. C. Z. Rovnară. Prețulu 15 cr.

Lira Bihorului. Balade poporale de Ant. Popă. Prețulu 25 cr.

Leonatū celă tinêră. Istoriă în versuri de Ioană Popă-Teșeganulă (cu o ilustrațiune) o broșură cu conținută fôrte glumeșă. Ca în tôte scrierile d-lui Ioană Popă Teșeganulă așa și în acestă, observă omulă o adencă pêtrundere în mo-avurile, obiceiurile și sântimintele țaranului român. Prețulu 12 cr.

Merinde dela Școlă, sêu învățături pentru popor, culesse din diariulă unui școlari, de Dr. Georgiu Popa. Prețulu 60 cr.

Meseriile sociale. Novelă de P. C. Z. Rovinară Prețulu 15 cr.

Musa Someșană. Poesii poporale române din jurul Năsêudului. Adun te și arangiate de Iuliu Bugnariu. Partea I. Balade Preț. 25 cr.

N rii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioană Tanco. Prețulu 20 cr.

„Noți de iernă.“ Novela pentru popor de G. Simu Prețulu 1 fl.

Opera unui om de bine. Novelă originală — continuarea novelei „Idealulă perdută“ — de Paulina C. Z. Rovinară Prețulu 10 cr.

Poesii de Vasiliu Renta-Buticescu. Ună volumă de 192 pagine, cuprinde 163 poesii bine alese și arangiate. Preț. redusă (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Povestiri alese de Petra-Petrescu. Prețulu sdedate franco 80 cr

Proba de foc. Comedie într'ună actă de A. Kotzbeue, localisată de Irina Sonea-Bogdană. Prețulu 15 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într'ună actă, de A. Kotzbeue, localisată de Irina Sonea-Bogdană. Prețulu 10 cr.

Poveștile Bănatului. De George Cătană învățător. Tom I. Prețulu 25 cr Tom. II 25 cr. Ambele 45 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei, după Ernest Legouvé. Prețulu 6 cr.

Staroste adecă datini dela nunțile Românilor Ardeleni. Adunate de Iona Popă-Teșeganulă. Prețulu 25 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovană. Prețulu 10 cr.

Se aușimă! Toaste pentru totă felulă de persone și ocașuni, de Tit. V. Gheja. Prețulu 20 cr.

Trandafir și violele Poesii poporale de I. Popă-Teșeganulă. Ediț. a II. amplificată. Prețulu 60 cr.

Utumulă sichastru. Tradițiune, de G. Simu. Prețulu 6 cr.

Versuri de dor, adunate din poeții români de A. Prețulu 25 cr.

Cele mai bune și mai ieftine cărți de rugăciuni.

Iconă sufletului. Carte de rugăciuni și cântări bisericesci, frumosă ilustrată. Prelucrată și eadată cu permisiunea Măritului ordinarat dicesană gr. cat. d. Gherla, prin Vasiliu Păcașiu, preotă gr. cat. în Hotoană. Ediț. III. corêsă și amplificată. Prețulu unui esempl. broș. 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr. leg. mai fină 1 fl. leg. în piele 1 fl 60 cr., în leg. de lux 2 fl. 50—3 fl. 80 cr.

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, fôrte frumosă ilustrată. Prețulu unui es. broș. e 40 cr., leg. 50 cr., leg. în pânză 80 cr., leg. mai fină 1 fl., leg. în piele 1 fl. 60 cr., în leg. de lux 2. 50—3 fl. 80 cr.

Miculă mărgăritară sufletescă. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci frumosă ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe sexele. Prețulu unui es. broș. e 15 cr., 100 es. 12 fl., 50 es. 7 fl., leg. 22 cr., 100 es. 20 fl., 50 es. 10 fl. 50 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe sexele. Cu mai multe icône frumose. Prețulu unui es. broș. e 10 cr., 50 esempl. 3 fl., 100 es. 5 fl.; — leg. 12 cr., 50 es. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Visulă Prea Santei Vergure Maria, urmată de mai multe rugăciuni frumose. Preț. unui esempl. legat și espedat franco e 12 cr., 50 esempl. 5 fl., 100 esemplare 9 fl.

Epistola D-lui nostru Isus Christos. Prețulu unui es. legat și spedit franco e 15 cr., 50 es. 6 fl., 100 es. 10 fl.

Călindarulă „Aurorei“ pe an. 1895 cu porto francat 35 cr.

Călindarulă „Badei Ioană“ pe an. 1895, cu porto francat. 20 cr.

Călindarulă „Plugarului“ pe anulă comună 1895., Editura tipografiei A. Mureșiană Anulă III. prețulu 25 cr., cu porto francat 30 cr.

Lucrări tipografice de ori-ce specie se primesc și esecută cu prețurile cele mai moderate.

La comande mic de cărți singuratice și tipărituri, ne rugăm a ne trimite prețulu înainte priu asemnățiune postală cu ună adausă de 5 cr., er' decă cartea e voluminșă, de 10—15 cr. — În modulă acesta cărțile se vor speda sub fașă și se încungiură spesele postală, ce se fac prin rambursă. — Comandele mai mari — la cerere — se spedză și prin rambursă.

Comandele suntă a se adresa la:

Tipografia „AURORA“ A. Todoran, în Gherla — Szamosujvár.